

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2023/1651**z dnia 17 maja 2023 r.****uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2034 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących szczególnego sposobu pomiaru ryzyka płynności firm inwestycyjnych na podstawie art. 42 ust. 6 tej dyrektywy****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2034 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi oraz zmieniającą dyrektywy 2002/87/WE, 2009/65/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE i 2014/65/UE ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 42 ust. 6 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Aby dokonać pomiaru adekwatnego poziomu płynności, który powinny posiadać firmy inwestycyjne, należy ustanowić wspólne kryteria szacowania odpowiednich potrzeb w zakresie płynności w normalnych i skrajnych okolicznościach oraz ustalić, czy istnieje luka między poziomem aktywów płynnych posiadanych przez firmy inwestycyjne a zidentyfikowanymi potrzebami w zakresie płynności.
- (2) Uznaje się, że firmy inwestycyjne, które spełniają warunki do zakwalifikowania się jako małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne określone w art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2033 ⁽²⁾, mają jedynie ograniczone ryzyko płynności w porównaniu z innymi firmami inwestycyjnymi. W związku z tym właściwe organy, zgodnie z art. 43 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2019/2033, mogą zwolnić takie firmy inwestycyjne z wymogu dotyczącego płynności określonego w art. 43 ust. 1 akapit pierwszy tego rozporządzenia. Zwolnienie to ma jednak charakter fakultatywny. Aby uwzględnić małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne, które nie zostały zwolnione z tego wymogu dotyczącego płynności przez właściwy dla nich organ, nieproporcjonalne byłoby objęcie tych firm inwestycyjnych tymi samymi wymogami dotyczącymi płynności jak w przypadku większych i wzajemnie powiązanych firm inwestycyjnych. Należy zatem określić, że właściwe organy, w przypadku gdy dokonują pomiaru ryzyka płynności i elementów ryzyka płynności, o których mowa w art. 42 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) dyrektywy (UE) 2019/2034, powinny mierzyć wyłącznie ryzyko płynności lub elementy ryzyka płynności wynikające z tych rodzajów działalności oraz z innych czynników, specyficznych dla małych i niepowiązanych wzajemnie firm inwestycyjnych, co do których jest wysoce prawdopodobne, że mogą prowadzić do ryzyka płynności, które jest istotne i nie jest objęte wymogami dotyczącymi płynności określonymi w części piątej rozporządzenia (UE) 2019/2033. Czynniki te obejmują działalność polegającą na zarządzaniu portfelem, prowadzeniu wielostronnej platformy obrotu zdefiniowanej w art. 4 pkt 22 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE ⁽³⁾ lub zorganizowanej platformy obrotu zdefiniowanej w art. 4 pkt 23 tej dyrektywy, udzielaniu kredytów i pożyczek inwestorom, a także ryzyko finansowania oraz znaczenie struktury grupy dla ryzyka płynności.
- (3) Art. 7 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/2033 wprowadza wymóg, zgodnie z którym unijne dominujące firmy inwestycyjne, unijne dominujące inwestycyjne spółki holdingowe i unijne dominujące finansowe spółki holdingowe o działalności mieszanej muszą spełniać wymogi dotyczące płynności określone w części piątej tego rozporządzenia na podstawie swojej sytuacji skonsolidowanej. Unijna dominująca firma inwestycyjna, unijna dominująca inwestycyjna spółka holdingowa i unijna dominująca finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej mogą być narażone, w sytuacji skonsolidowanej, na ryzyko płynności lub elementy ryzyka płynności, które są istotne i nie są w wystarczającym stopniu objęte tymi wymogami dotyczącymi płynności. Podobnie unijna dominująca firma

⁽¹⁾ Dz.U. L 314 z 5.12.2019, s. 64.⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2033 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 575/2013, (UE) nr 600/2014 i (UE) nr 806/2014 (Dz.U. L 314 z 5.12.2019, s. 1).⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

inwestycyjna, unijna dominująca inwestycyjna spółka holdingowa i unijna dominująca finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej mogą nie spełniać, w sytuacji skonsolidowanej, wymogów określonych w art. 24 i 26 dyrektywy (UE) 2019/2034, podczas gdy zastosowanie innych środków administracyjnych prawdopodobnie nie doprowadzi w wystarczającym stopniu i we właściwym czasie do poprawy rozwiązań, procesów, mechanizmów i strategii, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2019/2034. Właściwe organy powinny zatem, w przypadku takich unijnych dominujących firm inwestycyjnych, unijnych dominujących inwestycyjnych spółek holdingowych i unijnych dominujących finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej, mierzyć na zasadzie skonsolidowanej, czy ekspozycja tych firm i spółek na ryzyko płynności jest istotna i nieobjęta wymogami dotyczącymi płynności określonymi w części piątej rozporządzenia (UE) 2019/2033.

- (4) Poszczególne rodzaje działalności firm inwestycyjnych mogą w różny sposób wpływać na ich profil płynności. Zmiany wartości cen aktywów mogą generować straty i wpływać na bilans i płynność firm inwestycyjnych, nawet jeśli firmy te nie przechowują aktywów klientów na własny rachunek. Firmy inwestycyjne świadczące usługi zarządzania portfelem mogą być wrażliwe na wahania rynkowe, które mogą powodować lub pogłębiać niedopasowania przepływów pieniężnych między wpływami z tytułu uiszczenia opłat otrzymywanych zwykle w odstępach kwartalnych lub półrocznych a wpływami z tytułu płatności zobowiązań w miarę ich wymagalności. Dla każdego rodzaju usługi inwestycyjnej lub działalności inwestycyjnej wymienionych w sekcji A załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE należy zatem określić kryteria, które właściwe organy powinny uwzględnić przy pomiarze, czy ryzyko płynności lub elementy ryzyka płynności firmy inwestycyjnej są w wystarczającym stopniu objęte wymogiem dotyczącym płynności określonym w części piątej rozporządzenia (UE) 2019/2033. Właściwe organy powinny być w szczególności zobowiązane do uwzględnienia tych usług inwestycyjnych lub rodzajów działalności inwestycyjnej, które są najbardziej wrażliwe na wahania rynkowe, ponieważ wahania takie są nieprzewidywalne zarówno pod względem czasu, jak i skali oraz mogą wpływać na ryzyko płynności na różne sposoby, w tym przez wyższe wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego, niższe zyski i obniżone opłaty.
- (5) Firmy inwestycyjne, które posiadają zezwolenie na udzielanie inwestorom kredytów lub pożyczek jako usługi dodatkowej, są narażone na szczególne ryzyko płynności. Opóźnienia w spłacie długów przez inwestorów mogą osłabić zdolność firmy inwestycyjnej do wywiązywania się z zobowiązań, podczas gdy upłynięcie zabezpieczeń o pogorszonym profilu płynności może prowadzić do powstania mniej płynnych aktywów, które mogą być wykorzystane w ramach zwykłych operacji. Właściwe organy powinny zatem oszacować zwiększone ryzyko dla firm inwestycyjnych świadczących takie usługi.
- (6) Finansowanie stanowi główne źródło płynności dla firm inwestycyjnych, a ograniczony lub zawieszony dostęp do finansowania może prowadzić do przerwania świadczenia usług przez firmy inwestycyjne, mogącego mieć negatywny wpływ na rynki i klientów. Biorąc pod uwagę różnice między finansowaniem firm inwestycyjnych i finansowaniem przyjmujących depozyty instytucji kredytowych, a także biorąc pod uwagę, że dostęp takich firm inwestycyjnych do finansowania może w pewnych okolicznościach pociągać za sobą ryzyko, konieczne jest określenie elementów, które właściwe organy powinny uwzględnić przy określaniu szczególnych wymogów dotyczących płynności dla takich firm inwestycyjnych.
- (7) Pogorszenie sytuacji makroekonomicznej i geopolitycznej może sprawić, że firmy inwestycyjne staną w obliczu poważnych ograniczeń w dostępie do finansowania. Właściwe organy powinny zatem ocenić konsekwencje, jakie tego rodzaju pogorszenie może mieć dla źródeł finansowania firm inwestycyjnych, w tym finansowania hurtowego i linii kredytowych. W tym kontekście konieczne jest określenie elementów, które właściwe organy muszą ocenić w odniesieniu do niekorzystnych zdarzeń zewnętrznych, których wystąpienie może zwiększyć ryzyko płynności firm inwestycyjnych.
- (8) Aby umożliwić właściwym organom ustalenie, jakie zdarzenia operacyjne mogą mieć istotny wpływ na płynność firm inwestycyjnych, należy określić zdarzenia operacyjne, co do których oczekuje się, że są najistotniejsze dla firm inwestycyjnych, jako podzbiór wykazu rodzajów zdarzeń straty, o którym mowa w art. 324 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (*).
- (9) Zwiększone ryzyko płynności może wynikać z ryzyka utraty reputacji, co z kolei może mieć wpływ na działalność firm inwestycyjnych. Podczas gdy niektóre skutki ryzyka utraty reputacji nie są łatwe do przewidzenia, inne, takie jak ograniczony dostęp do rynku lub dostęp do płynności kontrahentów, można przewidzieć. Właściwe organy powinny zatem ocenić wpływ takich przewidywalnych skutków ryzyka utraty reputacji na ryzyko płynności firmy inwestycyjnych.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

- (10) Ze względu na potencjalny wpływ ryzyka płynności na funkcjonowanie firmy inwestycyjnej, firmy inwestycyjne powinny ściśle monitorować takie ryzyko. Zgodnie z art. 29 dyrektywy (UE) 2019/2034 firmy inwestycyjne muszą posiadać solidne strategie, polityki i procesy, w tym do celów monitorowania ryzyka płynności i przeciwdziałania niedoborom płynności. Należy zatem określić elementy, które właściwe organy powinny ocenić, aby oszacować skuteczność zarządzania ryzykiem płynności i kontrolowania tego ryzyka przez firmy inwestycyjne.
- (11) Podczas gdy grupa może zapewniać firmie inwestycyjnej dodatkową płynność, grupa taka może również wykorzystywać znaczne zasoby płynne należące do firmy inwestycyjnej na podstawie uzgodnień i poprzez inne mechanizmy transferu aktywów między firmą inwestycyjną a jednostką dominującą lub dowolnymi innymi podmiotami należącymi do grupy. Właściwe organy powinny być zatem zobowiązane do oceny ogólnej struktury grupy i rozważenia skutków, jakie takie uzgodnienia i inne mechanizmy transferu aktywów mogą mieć dla ryzyka płynności firm inwestycyjnych wchodzących w skład takiej grupy.
- (12) Podstawę niniejszego rozporządzenia stanowi projekt regulacyjnych standardów technicznych przedłożony Komisji przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego.
- (13) Europejski Urząd Nadzoru Bankowego przeprowadził otwarte konsultacje publiczne na temat projektu regulacyjnych standardów technicznych, który stanowi podstawę niniejszego rozporządzenia, dokonał analizy potencjalnych powiązanych kosztów i korzyści oraz zwrócił się o opinię do Bankowej Grupy Interesariuszy powołanej na podstawie art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 ⁽⁵⁾,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Ocena ryzyka płynności i elementów ryzyka płynności uzasadniających nałożenie szczególnego wymogu dotyczącego płynności

1. Właściwe organy, biorąc pod uwagę wielkość, zakres i złożoność działalności firmy inwestycyjnej, dokonują starannej oceny szczególnego wymogu dotyczącego płynności, o którym mowa w art. 42 dyrektywy (UE) 2019/2034, poprzez określenie odpowiedniej kwoty aktywów płynnych, które firma inwestycyjna musi posiadać w celu pokrycia zapotrzebowania na płynność wynikającego z jej działalności. Właściwe organy określają tę kwotę przy uwzględnieniu wszystkich czynników ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom płynności firmy inwestycyjnej i powodować niedobory płynności, w tym następujących czynników:
 - a) ryzyka płynności wynikającego ze świadczenia usług inwestycyjnych i prowadzenia działalności inwestycyjnej oraz świadczenia usług dodatkowych, o którym mowa w art. 2 niniejszego rozporządzenia;
 - b) ryzyka płynności wynikającego z niedostępności źródeł finansowania, o którym mowa w art. 3 niniejszego rozporządzenia;
 - c) zdarzeń zewnętrznych wpływających na płynność, o których mowa w art. 4 niniejszego rozporządzenia;
 - d) ryzyka operacyjnego wpływającego na płynność, o którym mowa w art. 5 niniejszego rozporządzenia;
 - e) ryzyka utraty reputacji wpływającego na płynność, o którym mowa w art. 6 niniejszego rozporządzenia;
 - f) nieodpowiedniego zarządzania ryzykiem płynności i nieodpowiedniej kontroli ryzyka płynności, o których mowa w art. 7 niniejszego rozporządzenia;
 - g) w przypadku gdy firma inwestycyjna stanowi część grupy – struktury grupy i jej wpływu na płynność firmy inwestycyjnej, o których mowa w art. 8 niniejszego rozporządzenia.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

2. W przypadku firm inwestycyjnych, które spełniają warunki do zakwalifikowania się jako małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne określone w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/2033, właściwe organy oceniają czynniki oraz elementy ryzyka płynności, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i g). Ocena ryzyka płynności wynikającego ze świadczenia usług inwestycyjnych i prowadzenia działalności inwestycyjnej oraz świadczenia usług dodatkowych, o którym to ryzyku mowa w ust. 1 lit. a), może jednak koncentrować się na ryzyku płynności wynikającym z utraty dochodów z zarządzania portfelem, ryzyku płynności wynikającym z prowadzenia wielostronnej platformy obrotu lub zorganizowanej platformy obrotu zdefiniowanych w art. 4 ust. 1 pkt 22 i 23 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE oraz z udzielania kredytów i pożyczek inwestorom.

3. Oceniając zapotrzebowanie na płynność zgodnie z ust. 1 i 2, właściwe organy podejmują wszystkie następujące czynności:

- a) uwzględniają wszystkie elementy, które mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na zapotrzebowanie na płynność firmy inwestycyjnej w normalnych i skrajnych okolicznościach;
- b) uwzględniają dostępne dane historyczne za okres czasu, jaki uznają za stosowny, dotyczące wszystkich następujących elementów:
 - (i) niedopasowania między aktywami płynnymi lub innymi zasobami płynności a zapotrzebowaniem na płynność;
 - (ii) historycznych tendencji pod względem możliwości w zakresie płynności;
 - (iii) odnotowanych istotnych zmian poziomu aktywów płynnych i zapotrzebowania na płynność;
- c) uwzględniają istnienie umów o kompensowaniu zobowiązań podlegających warunkom określonym w art. 31 rozporządzenia (UE) 2019/2033 lub innych mechanizmów ograniczania ryzyka, które skutecznie ograniczyłyby potencjalny wpływ płynności netto firmy inwestycyjnej wobec kontrahentów centralnych, członków rozliczających, instytucji kredytowych lub innych firm inwestycyjnych;
- d) ustalają, czy firma inwestycyjna posiada solidne procesy, mechanizmy i strategie pomiaru i monitorowania ryzyka płynności oraz zarządzania tym ryzykiem, jak określono w art. 24 i 26 dyrektywy (UE) 2019/2034;
- e) uwzględniają potencjalne wzajemne powiązania między czynnikami, o których mowa w ust. 1;
- f) dokonują oceny na podstawie wiarygodnych, dokładnych i aktualnych informacji.

Do celów lit. a) skrajne okoliczności oznaczają okresy napięć rynkowych i napięć wynikających z działalności firmy inwestycyjnej, w których to okresach finansowanie może nie być dostępne w odpowiednim czasie lub w sposób racjonalny pod względem kosztów.

4. Jeżeli zastosowanie ma art. 7 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/2033, właściwe organy stosują przepisy art. 2–7 niniejszego rozporządzenia przy ocenie ryzyka płynności i elementów ryzyka płynności unijnej dominującej firmy inwestycyjnej, unijnej dominującej inwestycyjnej spółki holdingowej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej na podstawie ich sytuacji skonsolidowanej.

Artykuł 2

Ocena ryzyka płynności wynikającego ze świadczenia usług inwestycyjnych i prowadzenia działalności inwestycyjnej oraz świadczenia usług dodatkowych

1. W przypadku firm inwestycyjnych prowadzących którykolwiek z rodzajów działalności, o których mowa w sekcji A pkt 1 lub 2 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, właściwe organy oceniają poziom zapotrzebowania na płynność, które musi być pokryte przez aktywa płynne, uwzględniając wszystkie następujące elementy:

- a) szczególne cechy usług świadczonych na rzecz klientów, w szczególności niedopasowanie czasowe między opłatami otrzymywanymi od klientów a opłatami uiszczanymi na rzecz platform obrotu z tytułu przekazywania lub wykonywania zleceń w imieniu klientów;
- b) wpływ płynności wynikający ze zwiększonych opłat pobieranych za dostęp do platform obrotu lub z mniej korzystnych ustaleń, w tym mniejszej liczby dni na uregulowanie przez firmę inwestycyjną zobowiązań z tytułu dostaw i usług;
- c) opóźnienia w uiszczaniu opłat należnych od klientów.

2. W przypadku firm inwestycyjnych prowadzących którykolwiek z rodzajów działalności, o których mowa w sekcji A pkt 3 lub 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, właściwe organy oceniają poziom zapotrzebowania na płynność, które musi być pokryte przez aktywa płynne, uwzględniając wszystkie następujące elementy:

- a) ocenę ryzyka płynności śróddziennej w odniesieniu do pozycji portfela handlowego firmy inwestycyjnej;
- b) ryzyko płynności wynikające z ryzyka zmiany ceny danego instrumentu z powodu czynników związanych z jego emitentem lub emitentem instrumentu bazowego oraz wynikające ze zmiany ceny danego instrumentu spowodowanej zmianą poziomu stóp procentowych lub ogólnym ruchem na rynku akcji niezwiązanym z jakimikolwiek szczególnymi cechami konkretnych papierów wartościowych;
- c) szczególne cechy działalności handlowej firmy inwestycyjnej, w szczególności profil zapadalności transakcji, możliwe występowanie transakcji długoterminowych oraz waluty transakcji;
- d) poziom obciążenia aktywów, charakterystykę zabezpieczenia, które należy zapewnić, w szczególności jego termin zapadalności i walutę, oraz to, czy aktywa stanowiące zabezpieczenie mogą zostać ponownie wykorzystane lub lombardowane przez kontrahentów firmy inwestycyjnej;
- e) poziom śróddziennego depozytu zabezpieczającego, do którego wniesienia firma inwestycyjna może być zobowiązana umownie w normalnych i skrajnych okolicznościach;
- f) to, czy firma inwestycyjna posiada wystarczające aktywa płynne lub inne zasoby płynności, aby utrzymać działalność handlową w przypadkach nieprzeprowadzenia rozrachunku lub przerwania świadczenia usług przez powierników lub banki będące korespondentami;
- g) nieprzeprowadzenie rozrachunku transakcji w uzgodnionej dacie rozrachunku ze względu na fakt, iż sprzedawca nie dostarcza papierów wartościowych lub nabywca nie przekazuje środków pieniężnych w odpowiednim czasie.

3. W przypadku firm inwestycyjnych prowadzących którykolwiek z rodzajów działalności, o których mowa w sekcji A pkt 4, 5 lub 7 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, właściwe organy oceniają poziom zapotrzebowania na płynność, które musi być pokryte przez aktywa płynne, uwzględniając wszystkie następujące elementy:

- a) ustalenia umowne firmy inwestycyjnej dotyczące opłat otrzymywanych w związku z wynikami portfeli klientów;
- b) niedopasowanie czasowe między opłatami otrzymywanymi przez firmę inwestycyjną od klientów a opłatami uiszczanymi przez firmę inwestycyjną na rzecz dostawców usług związanych konkretnie z ich działalnością, obejmujących między innymi analizy rynku, wyspecjalizowane raporty, ogólne lub dostosowane do klientów analizy portfela oraz usługi agregacji;
- c) w przypadku gdy firma inwestycyjna zleca zarządzanie aktywami – niedopasowanie czasowe między opłatami otrzymywanymi przez firmę inwestycyjną od klientów a opłatami uiszczanymi przez firmę inwestycyjną na rzecz podmiotu finansowego, któremu zlecono zarządzanie aktywami;
- d) w przypadku gdy inny podmiot finansowy formalnie zlecił firmie inwestycyjnej zarządzanie aktywami – niedopasowanie czasowe między opłatami otrzymywanymi przez firmę inwestycyjną od podmiotu zlecającego a opłatami uiszczanymi przez firmę inwestycyjną w związku ze zleceniem;
- e) ustalenia umowne między firmą inwestycyjną a agentami, w tym dotyczące terminów i powtarzalności płatności na rzecz agentów;
- f) opóźnienia w uiszczaniu opłat należnych od klientów.

4. W przypadku firm inwestycyjnych prowadzących którykolwiek z rodzajów działalności, o których mowa w sekcji A pkt 8 lub 9 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, właściwe organy oceniają poziom zapotrzebowania na płynność, które musi być pokryte przez aktywa płynne, uwzględniając wszystkie następujące elementy:

- a) niedopasowanie czasowe między opłatami otrzymywanymi od klientów a opłatami uiszczanymi na rzecz usługodawców;
- b) opóźnienia w uiszczaniu opłat należnych od klientów.

5. W przypadku firm inwestycyjnych świadczących usługę dodatkową, o której mowa w sekcji B pkt 2 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, właściwe organy oceniają poziom zapotrzebowania na płynność, które musi być pokryte przez aktywa płynne, uwzględniając wszystkie następujące elementy:

- a) pozostające do spłaty kwoty kredytów i pożyczek udzielonych klientom;
- b) profil płynności zabezpieczeń oraz rynkowe i prawne ograniczenia dotyczące ich upłynnienia;
- c) pozostające do spłaty kwoty udzielonych klientom kredytów i pożyczek, w przypadku których doszło do niewykonania zobowiązania.

Artykuł 3

Ocena ryzyka płynności wynikającego z finansowania

Oceniając dostępność i jakość źródeł finansowania firmy inwestycyjnej, właściwe organy biorą pod uwagę wszystkie następujące elementy:

- a) dostępność istniejących źródeł finansowania oraz dostęp do wcześniej uzgodnionych źródeł finansowania w sytuacjach nadzwyczajnych;
- b) to, czy takie źródła dotyczą finansowania zabezpieczonego czy niezabezpieczonego;
- c) walutę takich źródeł finansowania;
- d) kwotę aktywów wolnych od obciążeń, które byłyby dostępne w celu uzyskania zabezpieczonego finansowania;
- e) różne terminy zapadalności takich źródeł finansowania według ich najbliższego terminu zapadalności i najwcześniejszą datę, w której można je wykorzystać na podstawie umowy;
- f) ryzyko zakłócenia w codziennych przepływach pieniężnych firmy inwestycyjnej, spowodowanego przerwaniem dostępu do instrumentów kredytowych firmy inwestycyjnej;
- g) inne przyznane, ale niewykorzystane źródła finansowania udostępnione firmie inwestycyjnej.

Artykuł 4

Ocena zdarzeń zewnętrznych wpływających na płynność

1. Właściwe organy oceniają, czy poziom płynności firmy inwestycyjnej umożliwiłby jej dalsze spełnianie mającego do niej zastosowanie wymogu dotyczącego płynności w niekorzystnych warunkach makroekonomicznych, mikroekonomicznych i geopolitycznych, biorąc pod uwagę wszystkie następujące elementy:

- a) częściową lub całkowitą utratę zdolności w zakresie niezabezpieczonego finansowania, w tym przyznanych lub nieprzyznanych instrumentów płynnościowych lub linii kredytowych;
- b) częściową lub całkowitą utratę zabezpieczonego finansowania krótkoterminowego;
- c) potencjalne zobowiązanie do wykupu długu lub honorowania zobowiązań pozaumownych.

2. Oceniając zdarzenia, o których mowa w ust. 1, właściwe organy uwzględniają zdarzenia związane z rynkiem, szczególnie napięcia związane z sytuacją emitentów aktywów firmy inwestycyjnej lub związane z dostawcami finansowania firmy inwestycyjnej oraz połączenia tych zjawisk.

3. W przypadku gdy firma inwestycyjna jest częścią grupy, właściwe organy ustalają, w jaki sposób niekorzystne warunki, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą wpłynąć na sytuację całej grupy pod względem płynności oraz na wnioski z oceny przeprowadzonej zgodnie z art. 8.

Artykuł 5

Ocena ryzyka operacyjnego wpływającego na płynność

Właściwe organy oceniają wpływ któregośkolwiek z następujących zdarzeń operacyjnych na płynność firmy inwestycyjnej:

- a) niedostępność systemów firmy inwestycyjnej wykorzystywanych na potrzeby dostępu do rynku lub do źródeł finansowania;
- b) przerwanie świadczenia usług przez powierników lub banki będące korespondentami;
- c) oszustwa zewnętrzne lub wewnętrzne;
- d) odszkodowania i roszczenia związane z błędami w wykonaniu zlecenia.

Artykuł 6

Ocena ryzyka utraty reputacji wpływającego na płynność

Właściwe organy oceniają, w jaki sposób którekolwiek z następujących zdarzeń związanych z utratą reputacji może wpłynąć na ryzyko płynności firmy inwestycyjnej:

- a) ograniczenie dostępu firmy inwestycyjnej do rynku;
- b) ograniczenie przez kontrahentów firmy inwestycyjnej jej źródeł finansowania;
- c) zmniejszenie przez kontrahentów rynkowych ich ekspozycji wobec firmy inwestycyjnej w ramach operacji pozagiełdowych.

Artykuł 7

Ocena należytego zarządzania ryzykiem płynności i kontrolowania ryzyka płynności

Właściwe organy oceniają, czy firma inwestycyjna posiada solidne i należyte zasady zarządzania ryzykiem i mechanizmy kontroli w odniesieniu do jej zasobów płynności, jak określono w art. 24 i 26 dyrektywy (UE) 2019/2034, poprzez uwzględnienie istniejących strategii, polityk, procesów i systemów służących utrzymaniu odpowiednich poziomów zasobów płynnych, w tym wszystkich następujących elementów:

- a) systemów pomiaru ryzyka płynności, zarządzania tym ryzykiem i sprawozdawczości w jego zakresie oraz ram zarządzania firmy inwestycyjnej, w tym adekwatności jej funkcji zarządzania ryzykiem;
- b) wszelkich działań służących zmniejszeniu ryzyka, w tym ograniczenia tych rodzajów działalności firmy inwestycyjnej, z którymi wiążą się znaczne wpływy środków pieniężnych, ustanowienia linii kredytowych, podwyższenia kapitału w formie środków pieniężnych oraz wykorzystania aktywów jako zabezpieczenia w transakcjach repo;
- c) solidności planu naprawy firmy inwestycyjnej, w przypadku gdy zastosowanie ma obowiązek sporządzenia i utrzymywania planu naprawy zgodnie z art. 5 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE ⁽⁶⁾.

Artykuł 8

Ocena struktury grupy istotnej dla ryzyka płynności

1. W przypadku gdy firma inwestycyjna jest częścią grupy, właściwe organy oceniają ryzyko stwarzane przez nadmierną koncentrację zasobów płynności wśród podmiotów wchodzących w skład grupy.
2. Właściwe organy oceniają, czy istnieją mechanizmy, które zobowiązują firmę inwestycyjną do przeniesienia części lub całości jej zasobów płynności na jakąkolwiek jednostkę dominującą lub na jakiegokolwiek inne podmioty należące do grupy.

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/UE oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

3. Właściwe organy oceniają mechanizmy stosowane w obrębie grupy w celu zapewnienia firmie inwestycyjnej dostępu do rynku lub płynności finansowej lub w celu ograniczenia ryzyka płynności firmy inwestycyjnej, a w szczególności skuteczność takich mechanizmów, w oparciu o to, czy mechanizmy te mają charakter formalnych, wcześniej dokonanych uzgodnień.

Artykuł 9

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 17 maja 2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN